

Polis

POLISBLAD

CONCEPT

Aansprakelijkheidsverzekering voor MBO, HBO en WO

Besteksoplossing

Polisnummer V0100120548

NAB nummer 638.432.803

Ondergetekenden, hierna verzekeraars genoemd, verzekeren door bemiddeling van Aon, als volgt:

Verzekeringnemer

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant

Activiteiten verzekerde

Regionale onderwijsinstelling t.b.v. middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie, de bemiddeling in banen alsmede de organisator van (school)reizen, stages, excursies, etc. Tevens exploitatie van miniondernemingen en/of college companies en eigenaar/exploitant van onroerende zaken, die ook worden verhuurd aan derden. Alsmede het verzorgen van bedrijfsopleidingen, bedrijfstrainingen en kinderopvang, met alle daarbij behorende activiteiten.

Verzekerd bedrag

Algemene verzekerde bedragen

Rubriek I - Algemene aansprakelijkheid
EUR 5.000.000,00 per aanspraak

Rubriek IIA - Werkgeversaansprakelijkheid
EUR 5.000.000,00 per aanspraak

Rubriek III - Verontreiniging van bodem, lucht en water
EUR 5.000.000,00 per aanspraak

Rubriek IV - Zuivere vermogensschade
EUR 500.000,00 per aanspraak, gemaximeerd tot EUR 500.000,00 per verzekeringsjaar.

V0100120548

CONCEPT

Bijzondere verzekerde bedragen

EUR	500.000,00	per aanspraak, gemaximeerd tot EUR 1.000.000,00 per verzekeringsjaar voor art. 13.2 van de verzekeringsvoorwaarden (Bezoekers)
EUR	25.000,00	per aanspraak, gemaximeerd tot EUR 100.000,00 per verzekeringsjaar voor Lid 2 van clause V 191-003/11 (Gebruik motorrijtuigen in het kader van opleiding)
EUR	100.000,00	per aanspraak, gemaximeerd tot EUR 200.000,00 per verzekeringsjaar voor clause V 191-006/14 (Opzichtdekking)
EUR	2.500.000,00	per aanspraak, gemaximeerd tot EUR 5.000.000,00 verzekeringsjaar voor clause VC161-018/4 Recht USA/Canada
EUR	25.000,00	per aanspraak, gemaximeerd tot EUR 100.000,00 per verzekeringsjaar voor clause VX231-900 (Stageschades)

Algemene maximering verzekerde bedragen

EUR	10.000.000,00	maximaal per verzekeringsjaar, voor alle hierboven vermelde verzekerde bedragen tezamen
-----	---------------	---

De vermelde algemene (en bijzondere) verzekerde bedragen cumuleren niet met elkaar. De schadevergoeding door verzekeraars is beperkt tot het hoogst van toepassing zijnde verzekerd bedrag.

Eigen risico

EUR	2.500,00	per aanspraak, voor zaakschade
EUR	5.000,00	per aanspraak, voor personenschade
EUR	10.000,00	per aanspraak, voor personenschade ondergeschikten
EUR	10.000,00	per aanspraak, voor schade als omschreven in clause V 161-018/4 (Recht USA/Canada)
EUR	2.500,00	per aanspraak, voor zuivere vermogensschade

V0100120548

CONCEPT

Bij schade geldt het hoogst van toepassing zijnde eigen risico.

Voorwaarden

VC170-07	Verzekeringsvoorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven Claims Made
A 161-004	Clausule Vervangende polis
A 111-031	Clausule Bepaling inzake uitsluitingen in verband met sancties - maart 2014
A 031-498/1	Clausule Samenvatting NHT-Terrorismedekking
A 141-499/4	Clausule Nadere bepalingen terrorisme
VX201-001/18	Clausule Meerderheidsdeelnemingen Nederlands recht
VX191-001/40	Clausule Andere verzekerden
VX191-001/41	Clausule Medeverzekerden
V 191-003/11	Clausules Gebruik motorrijtuigen in het kader van opleiding
V 191-006/14	Clausule Opzichtdekking
V 161-018/4	Clausule Recht USA/Canada
VX191-020/5	Clausule Aansprakelijkheid particulieren
V 191-159/2	Clausule Seksuele gedragingen
V 191-174	Clausule Artikel 7:611 BW
V 171-193/8	Clausule Onbemande luchtvaartuigen (drones)
V 191-203	Clausule Nadere bepalingen Rubriek IV
VX161-221	Clausule Aanvullende uitsluiting(en) rubriek IV
V 191-230/1	Clausule Stages, Onderzoek e.d.
V 191-252	Clausule Aanpassing verzekeringsvoorwaarden VC170-07
V 191-253/1	Clausule Gevolgschade eigen zaakschade
VC201-258	Clausule Uitsluiting medisch handelen
V 201-260	Clausule Begripsomschrijving Cyberincident
VX231-900	Clausule Stageschades
VX231-901	Clausule Land- en tuinbouwstages

Verzekeringstermijn

Retroactive date: 1 januari 2013
Ingangsdatum : 1 januari 2018 te 00.00 uur
Mutatiedatum : 1 januari 2025
Einddatum : 1 januari 2026 te 00.00 uur

Conform Bestek kan de initiële verzekeringstermijn ook 24 of 36 maanden bedragen (afhankelijk van de uitkomst gunning Europese Aanbesteding).

Prioriteitenbepaling

Voor zover sprake mocht zijn van tegenstrijdigheden in de tekst van de hiervoor van toepassing verklaarde voorwaarden gelden de volgende voorrangsregels:

- clausules gaan vóór verzekeringsvoorwaarden;
- aanvullende verzekeringsvoorwaarden gaan vóór verzekeringsvoorwaarden en clausules.

Tegenstrijdigheden in bepalingen van gelijke rangorde worden niet ten nadele van de verzekerde uitgelegd.

Kosten en assurantiebelasting

Alle in dit document vermelde premies zijn exclusief de nog in rekening te brengen kosten en eventuele assurantiebelasting, tenzij anders vermeld.

Rotterdam, 11 september 2024
(MB)

V0100120548

CONCEPT

VERZEKERINGSVOORWAARDEN

VC170-07 AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING VOOR BEDRIJVEN CLAIMS MADE

Inhoudsopgave	art.
ALGEMENE VOORWAARDEN	
Begripsomschrijvingen	1
Verzekeringnemer	1.1
Verzekerden	1.2
Medeverzekerden	1.3
Verzekeraars	1.4
Aon	1.5
Schade	1.6
Omstandigheden	1.7
Passagier	1.8
Verzekeringsjaar	1.9
Dieren	1.10
Ondergeschikten	1.11
Duur en beëindiging	2
Betalingsverkeer	3
Andere verzekeringen	4
Andere verzekering gaat voor	4.1
Schade-afwikkeling	4.2
Primaire dekking	4.3
Mededelingen	5
Geschillen	6
Voorwaarde voor dekking	7
Verzekerden onderling	8
Oversluiting/wijziging dekking/beëindiging	9
Oversluiting	9.1
Omstandighedenonderzoek bij oversluiting	9.2
Omstandighedenonderzoek bij dekkingsuitbreiding	9.3
Melding omstandigheden bij dekkingsbeperking	9.4
Beëindiging	9.5
Beperking van dekking/uitsluitingen	10
Beperking van dekking motorrijtuigen	10.1
Opzet	10.2
Luchtvaartuigen	10.3
Schepen	10.4
Aansprakelijkheidsverhogende bedingen	10.5
Molest	10.6
Atoomkernreacties	10.7
Omstandigheden	10.8
USA en/of Canada	10.9
Asbest	10.10

V0100120548

CONCEPT

Schade	11
Schademelding	11.1
Schadebehandeling	11.2
Schadevergoeding	11.3
Zekerheidstelling	11.4
Overige bepalingen	12
Wijziging van activiteiten	12.1
Premieverrekening	12.2
Cumulatie eigen risico's	12.3
Wettelijk verplichte verzekering	12.4
Aansprakelijkheidsbeperkende voorwaarden	12.5
 BIJZONDERE VOORWAARDEN	
RUBRIEK I - ALGEMENE AANSPRAKELIJKHEID	
Dekking	13
Dekking algemene aansprakelijkheid	13.1
Bezoekers	13.2
Particuliere aansprakelijkheid ondergeschikten	13.3
Aanvullende uitsluitingen	14
Zaken onder opzicht	14.1
Herlevering en/of herprestatie	14.2
Verontreiniging van bodem, lucht en water	14.3
Werkgeversaansprakelijkheid	14.4
Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst	14.5
 RUBRIEK IIA - WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID	
Dekking	15
Artikel 7:611 BW	16
Dekking onder Rubriek IIB	17
 RUBRIEK IIB - ARBEIDSGERELATEERDE SCHADE	
Begripsomschrijvingen	18
Werkgever	18.1
Verzekerden	18.2
Arbeidsgerelateerde situatie	18.3
Ongeval	18.4
Dekking	19
Voorwaarde voor dekking	20
Uitsluitingen	21
Opzet	21.1
WAM-verzekering	21.2
Schade aan motorrijtuigen	21.3
Alcohol en andere middelen	21.4
Geen geldig rijbewijs	21.5
Molest	21.6
Atoomkernreacties	21.7

V0100120548

CONCEPT

Asbest	21.8
Schade	22
 RUBRIEK III - VERONTREINIGING VAN BODEM, LUCHT EN WATER	
Dekking	23
Aanvullende uitsluitingen	24
Zaakschade en kosten langzaam inwerkend proces	24.1
Zaken onder opzicht	24.2
Herlevering en/of herprestatie	24.3
Werkgeversaansprakelijkheid	24.4
Overtreden overheidsvoorschriften	24.5
Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst	24.6
 RUBRIEK IV - ZUIVERE VERMOGENSSCHADE	
Zuivere vermogensschade	25
Dekking	26
Aanvullende uitsluitingen	27
Octrooien en/of patenten	27.1
Belastingen en/of sociale premies	27.2
Verhouding werkgever/ondergeschikten	27.3
Bestuurdersaansprakelijkheid	27.4
Herlevering en/of herprestatie	27.5
Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst	27.6
Onderlinge aansprakelijkheid	27.7
Insolventie en faillissement	27.8
Overschrijding van kostenbegrotingen en/of tijdsplannen	27.9
Oneerlijke concurrentie	27.10
Verontreiniging van bodem, lucht en water	27.11

VC170-07 AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING VOOR BEDRIJVEN CLAIMS MADE

Deze verzekering beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 Burgerlijk Wetboek (BW), voor zover de schade op vergoeding waarvan tegen de verzekeraar of een verzekerde aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen bij het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade was ontstaan of naar de normale loop van omstandigheden nog zou ontstaan.

Het enige gevolg van het ontbreken van onzekerheid is dat de betreffende schade niet is gedekt; de verzekering blijft van kracht.

Het bepaalde in artikel 7:928 lid 2 BW is niet van toepassing op de mededelingsplicht van verzekeringnemer bij het sluiten van deze verzekering.

ALGEMENE VOORWAARDEN

Deze verzekeringsvoorwaarden bestaan uit algemene voorwaarden en bijzondere voorwaarden. Als in de bijzondere voorwaarden wordt afgeweken van de algemene voorwaarden geldt het bepaalde in de bijzondere voorwaarden.

1 Begripsomschrijvingen

1.1 Verzekeringnemer

Verzekeringnemer is degene die de verzekering met verzekeraars is aangegaan.

1.2 Verzekerden

Verzekerden zijn:

1.2.1 verzekeringnemer;

1.2.2 andere als verzekerde in de polis vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen;

1.2.3 als medeverzekerden in de polis vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen voor zover zij op grond van art. 1.3.2 als verzekerden worden beschouwd;

1.2.4 personeelsverenigingen, pensioenfondsen en andere fondsen, instellingen en stichtingen, in het kader van de verhoudingen tussen verzekerden als omschreven in art. 1.2.1, 1.2.2 en 1.2.5 en hun ondergeschikten;

1.2.5 (voormalige) bestuurders, (voormalige) vennoten en (voormalige) commissarissen/toezichthouders van de hierboven genoemde verzekerden;

1.2.6 (voormalige) ondergeschikten van de hierboven genoemde verzekerden, voor zover het werkzaamheden betreft die zij voor die verzekerden hebben verricht;

1.2.7 huisgenoten en familieleden van de hierboven genoemde verzekerden, voor zover het werkzaamheden betreft die zij voor die verzekerden hebben verricht;

1.2.8 rechtverkrijgenden in die hoedanigheid, van de hierboven genoemde verzekerden, waaronder worden verstaan erfgenamen en wettelijke vertegenwoordigers (inclusief curatoren of bewindvoerders) van die verzekerden.

1.3 Medeverzekerden

1.3.1 Medeverzekerden zijn met inachtneming van art. 1.3.2:

1.3.1.1 als medeverzekerde in de polis vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen;

1.3.1.2 opdrachtgevers van verzekerden als omschreven in art. 1.2.1, 1.2.2 of 1.2.4 in die hoedanigheid.

1.3.2 De hierboven genoemde medeverzekerden kunnen pas rechten aan de polis ontleen voor

zover zij als verzekerden worden beschouwd.

Medeverzekerden zijn pas verzekerden, voor zover een in art. 1.2.1, 1.2.2 of 1.2.4 genoemde verzekerde voordat hij bekend is met een schade, de verplichting is aangegaan de medeverzekerden onder deze verzekering te verzekeren.

- 1.3.2.1** Verzekeringnemer kan de verplichting als omschreven in art. 1.3.2 ook na schade aangaan. Medeverzekerden worden in dat geval - voor die schade - met terugwerkende kracht als verzekerden beschouwd.

1.4 Verzekeraars

Verzekeraars zijn degenen die gezamenlijk het verzekerde risico dragen, ieder voor het door of namens hem getekende aandeel.

1.5 Aon

Aon is de bemiddelaar bij deze verzekering.

1.6 Schade

Onder schade wordt verstaan personenschade en/of zaakschade.

1.6.1 Personenschade

Onder personenschade wordt verstaan:

- 1.6.1.1** letsel of aantasting van de gezondheid al dan niet de dood tot gevolg hebbend;
1.6.1.2 alle op geld waardeerbare gevolgschade (waaronder ook wordt verstaan smartengeld) voortvloeiend uit personenschade als omschreven in art. 1.6.1.1.

1.6.2 Zaakschade

Onder zaakschade wordt verstaan:

- 1.6.2.1** beschadiging, vernietiging, verontreiniging, verlies of het vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen;
1.6.2.2 alle op geld waardeerbare gevolgschade (waaronder ook wordt verstaan smartengeld) voortvloeiend uit zaakschade als omschreven in art. 1.6.2.1.

1.7 Omstandigheden

Onder omstandigheden worden verstaan feiten waarvan verzekerde in redelijkheid kan aannemen dat deze feiten zouden kunnen leiden tot een aanspraak tot schadevergoeding.

1.8 Passagier

Passagier is diegene die het vervoermiddel niet zelf bestuurt, maar zich erin of erop bevindt, dan wel daarin, daaruit, daarop of daarvan af stapt.

1.9 Verzekeringsjaar

Onder verzekeringsjaar wordt verstaan een termijn van 12 maanden vanaf de premieervaldag en elke aansluitende termijn van gelijke duur. Als de termijn vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premieervaldag of vanaf de premieervaldag tot de einddatum korter is dan 12 maanden, wordt die termijn ook als verzekeringsjaar beschouwd. Bij een verzekeringstermijn korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de verzekeringstermijn.

1.10 Dieren

Dieren worden in het kader van deze verzekering beschouwd als zaken.

1.11 Ondergeschikten

Onder ondergeschikten worden ook verstaan vrijwilligers, inleen-, uitzendkrachten en

stagiairs en andere niet zelfstandig een bedrijf uitoefenende personen voor wie verzekerden aansprakelijk zijn.

2 Duur en beëindiging

- 2.1** Als de verzekering voor een bepaalde periode is gesloten en op het polisblad is overeengekomen dat de verzekering stilzwijgend wordt verlengd, hebben verzekeraars en verzekeringnemer het recht de verzekering schriftelijk op te zeggen. Verzekeraars zeggen op met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden en verzekeringnemer zegt op met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden. De opzegging vindt plaats tegen het einde van deze periode en tegen het einde van elke opvolgende periode.
- 2.2** Als verzekeraars niet hebben opgezegd, heeft verzekeringnemer het recht zijn opzegging te herroepen tot op het moment waarop de verzekering zou eindigen. Door het herroepen geldt dat de opzegging niet heeft plaatsgevonden.
- 2.3** Verzekeringnemer heeft het recht, wanneer de uitoefening van zijn beroep/bedrijf definitief is gestaakt, de verzekering tussentijds schriftelijk op te zeggen zonder opzegtermijn.

3 Betalingsverkeer

3.1 Premie

- 3.1.1** In dit artikel wordt onder premie verstaan: alle bedragen die verzekeringnemer in verband met deze verzekering moet betalen.
- 3.1.2** Aon betaalt het aan verzekeraars verschuldigde deel van de premie als eigen schuld aan verzekeraars. Deze betaling vindt plaats door boeking in rekening courant met verzekeraars.
- 3.1.3** Verzekeringnemer moet de premie aan Aon betalen. Verzekeringnemer is gekwetten tegenover verzekeraars als de premie aan Aon is betaald of voor rekening van Aon is gekomen.

3.2 Schade

- 3.2.1** In dit artikel wordt onder schade verstaan: alle bedragen, waaronder ook premierestituties en andere uitkeringen, die verzekeraars in verband met deze verzekering verschuldigd zijn aan een rechthebbende.
- 3.2.2** Verzekeraars betalen de schade aan Aon. Betaling vindt plaats door boeking in rekening courant, tenzij verzekeraars en Aon anders afspreken.
- 3.2.3** Aon zal de van verzekeraars ontvangen schade aan de rechthebbende betalen. Aon mag op de betaling al zijn vorderingen op de verzekeringnemer in mindering brengen, voor zover die bestonden op het moment dat de betalingsverplichting van Aon ontstond en voor zover toegestaan door de wet.
- 3.2.4** Verzekeraars zijn tegenover de verzekeringnemer gekwetten zodra de rechthebbende de verschuldigde bedragen heeft ontvangen van Aon, of zodra de bedragen met verzekeringnemer zijn verrekend in overeenstemming met de wet of met een tussen de verzekeringnemer en Aon bestaande regeling.
- 3.2.5** Als verzekeraars de betaling aan Aon hebben gedaan en Aon betaalt niet aan de rechthebbende, dan kunnen verzekeraars die betaling van Aon terugvorderen als de rechthebbende opnieuw betaling verlangt.
- 3.2.6** Als Aon de schade heeft betaald aan een door verzekeringnemer ingeschakelde tweede assurantietussenpersoon en deze betaalt niet aan de rechthebbende, dan kan Aon die betaling van die tweede assurantietussenpersoon terugvorderen als de rechthebbende opnieuw betaling verlangt of als de verzekeraars de schade terugvorderen van Aon.

3.3 Tussentijdse beëindiging bij niet betaling van de premie

Als Aon de premie niet heeft ontvangen binnen de op de factuur genoemde termijn, dan heeft Aon het recht om de dekking tussentijds te schorsen of de verzekering tussentijds

te beëindigen. Aon waarschuwt verzekeringnemer vooraf en schriftelijk van zijn voornemen. Verzekeringnemer blijft verplicht de premie te betalen aan Aon. Verzekeraars geven geen dekking gedurende de schorsingsperiode, ook niet als de premie later alsnog wordt betaald door verzekeringnemer.

3.4 Verruiming begrip verzekeringnemer

Als een ander dan de verzekeringnemer de premie is verschuldigd, wordt die ander voor de toepassing van art. 3.1 t/m 3.3 ook als verzekeringnemer beschouwd.

4 Andere verzekeringen

4.1 Andere verzekering gaat voor

Als dezelfde door de verzekering gedekte aansprakelijkheid voor schade ook onder een andere verzekering is gedekt, of daaronder zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, geeft deze verzekering dekking:

- boven het verzekerd bedrag dat onder de andere verzekering is gedekt, zonder toepassing van het eigen risico van deze verzekering en/of,
- voor het verschil in voorwaarden ten opzichte van de andere verzekering.

4.2 Schade-afwikkeling

4.2.1 Als verzekerde de schade toch onder deze verzekering wil indienen, nemen de verzekeraars van deze verzekering de schade in behandeling en vergoeden de schade op grond van deze verzekering alsof art. 4.1 niet van toepassing is.

4.2.2 Het bedrag dat verzekeraars betalen boven hetgeen zij verschuldigd zijn op grond van art. 4.1 wordt verstrekt in de vorm van een renteloze lening. Verzekeraars zijn automatisch door verzekerden gemachtigd dit bedrag te verhalen onder de andere verzekering en de verhaalde bedragen te behouden als aflossing van de renteloze lening. Als het op grond van art. 4.2.1 verstrekte bedrag niet (geheel) wordt verhaald, wordt (het restant van) de renteloze lening aan verzekerde kwijtgescholden.

4.3 Primaire dekking

Voor zover een verzekerde voordat hij bekend is met een schade aantoonbaar de verplichting is aangegaan om deze verzekering een primaire dekking te laten verlenen, gelden art. 4.1 en 4.2 niet. In dat geval vergoeden verzekeraars in afwijking van artikel 7:961 BW de schade en doen afstand van alle rechten van verhaal op een andere verzekering, tenzij dit verhaal contractueel mogelijk is.

5 Mededelingen

5.1 Alle mededelingen die verzekerde en verzekeraars aan elkaar moeten of willen doen gelden ook als gedaan zodra deze aan Aon zijn meegedeeld.

5.2 Mededelingen aan verzekeringnemer kunnen door Aon rechtsgeldig worden gedaan aan het bij Aon laatst bekende adres van verzekeringnemer.

5.3 Alle mededelingen die een benadeelde en verzekeraars in het kader van artikel 7:954 BW aan elkaar moeten of willen doen gelden ook als gedaan zodra deze aan Aon zijn meegedeeld.

6 Geschillen

Op geschillen voortvloeiende uit deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing. De rechtbank in Rotterdam is bevoegd om over geschillen te beslissen.

7 Voorwaarde voor dekking

7.1 Voorwaarde voor dekking is dat aanspraken tot schadevergoeding tijdens de looptijd van de verzekering voor de eerste keer tegen verzekerde worden ingesteld.

- 7.2** Aanspraken tot schadevergoeding die voortvloeien uit omstandigheden die tijdens de looptijd van de verzekering bij verzekeraars zijn gemeld, zijn in aanvulling op art. 7.1 gedekt. Het moment waarop deze aanspraken tegen verzekerde worden ingesteld is niet van belang.
- 7.3** Voor de vaststelling van de vergoedingsplichtige verzekeraars en de van toepassing zijnde voorwaarden, verzekerde bedragen en eigen risico's is bepalend het vroegste van de volgende momenten:
- het moment waarop de aanspraak tot schadevergoeding tijdens de looptijd van de verzekering voor de eerste keer tegen verzekerde wordt ingesteld;
 - het moment waarop een omstandigheid als omschreven in art. 7.2 tijdens de looptijd van de verzekering bij verzekeraars is gemeld.
- 7.4** Als er een inloopdatum op het polisblad is vermeld, is schade die is ontstaan vóór die datum niet gedekt.
- 7.5** Aanspraken tot schadevergoeding worden als één aanspraak beschouwd als deze aanspraken voortvloeien uit één voorval of uit een reeks met elkaar verband houdende voorvallen. Deze aanspraak wordt geacht te zijn ingesteld op het eerste moment dat - na de op het polisblad vermelde ingangsdatum - een aanspraak uit de reeks tegen verzekerde wordt ingesteld. Aanspraken uit de reeks die voor de ingangsdatum van de verzekering tegen verzekerde zijn ingesteld zijn niet gedekt. Dit betekent dat aanspraken uit de reeks die na de looptijd van de verzekering tegen verzekerde worden ingesteld wel zijn gedekt.
- 8** **Verzekerden onderling**
Deze verzekering dekt ook de aansprakelijkheid van verzekerden ten opzichte van elkaar.
- 9** **Oversluiting/wijziging dekking/beëindiging**
- 9.1** **Oversluiting**
- 9.1.1** Wanneer een aandeel van deze verzekering wordt overgesloten, doet de overnemende verzekeraar geen beroep op het niet nakomen door de verzekeringnemer van de mededelingsplicht die geldt op het moment van oversluiting. Voor zover de oorspronkelijk op deze verzekering betrokken verzekeraar een beroep had op het niet nakomen van de mededelingsplicht, heeft de overnemende verzekeraar dit ook.
- 9.1.2** Wanneer een aandeel van een verzekeraar in deze verzekering wordt overgesloten, aanvaardt de overnemende verzekeraar ook de nadere afspraken en handelwijzen die tussen verzekerde en de vorige verzekeraar gebruikelijk waren, tenzij partijen schriftelijk anders overeenkomen.
- 9.2** **Omstandighedenonderzoek bij oversluiting**
- 9.2.1** In geval van een oversluiting moet verzekeringnemer een onderzoek doen naar vóór de oversluiting bij verzekerden bekende omstandigheden. Deze omstandigheden moeten uiterlijk 3 maanden ná de oversluiting schriftelijk worden doorgegeven aan verzekeraars. Gemelde omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de oversluiting.
- 9.2.2** De overnemende verzekeraar geeft voor het overgenomen aandeel geen dekking voor aanspraken die voortvloeien uit niet gemelde omstandigheden die vóór de oversluiting bij verzekerden bekend waren, als:
- verzekeringnemer het resultaat van het onderzoek niet uiterlijk 3 maanden na de oversluiting heeft doorgegeven aan verzekeraars;
 - de overnemende verzekeraar aantoonst dat de betreffende omstandigheden niet zijn gemeld met het opzet hem te misleiden.
- 9.3** **Omstandighedenonderzoek bij dekkingsuitbreiding**
- 9.3.1** Als verzekeraars vragen om een onderzoek te doen naar vóór uitbreiding van de dekking

bij verzekerden bekende omstandigheden, die betrekking hebben op de dekkingsuitbreiding, geldt het volgende:

- verzekeringnemer moet het resultaat van het onderzoek uiterlijk 3 maanden na de dekkingsuitbreiding schriftelijk doorgeven aan verzekeraars;
- gemelde omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de dekkingsuitbreiding.

9.3.2 De uitbreiding van dekking geldt ook voor aanspraken die voortvloeien uit niet gemelde omstandigheden die vóór uitbreiding van de dekking bij verzekerden bekend waren, tenzij:

- verzekeringnemer het resultaat van het onderzoek niet uiterlijk 3 maanden na de dekkingsuitbreiding heeft doorgegeven aan verzekeraars;
- verzekeraars aantonen dat de betreffende omstandigheden niet zijn gemeld met het opzet hen te misleiden.

9.4 Melding omstandigheden bij dekkingsbeperking

Verzekerden hebben het recht uiterlijk 3 maanden na beperking van de dekking omstandigheden te melden die vóór de dekkingsbeperking bij verzekerden bekend waren. Deze omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de dekkingsbeperking.

9.5 Beëindiging

9.5.1 Melding omstandigheden bij beëindiging

Verzekerden hebben het recht uiterlijk 3 maanden na de beëindiging van de verzekering omstandigheden te melden die vóór de beëindiging bij verzekerden bekend waren. Deze omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de beëindiging.

9.5.2 Uitloop bij staking beroep/bedrijf

Als de verzekering wordt beëindigd omdat verzekeringnemer het verzekerde bedrijf/beroep - anders dan in geval van faillissement - voorgoed staakt, heeft hij het recht tegen een aanvullende premie een uitloopdekking van 5 jaar in te kopen. Deze premie bedraagt éénmaal de laatst in rekening gebrachte jaarpremie.

Als verzekeringnemer van dit recht gebruik maakt, moet hij dit vóór de beëindiging van de verzekering aan verzekeraars doorgeven. Aanspraken tot schadevergoeding die tijdens de uitlooptermijn tegen verzekerden worden ingesteld zijn gedekt. Aanspraken die voortvloeien uit omstandigheden die door verzekerde tijdens deze uitlooptermijn zijn gemeld zijn gedekt, ongeacht het moment waarop deze aanspraken tegen verzekerden worden ingesteld.

In afwijking van art. 7.3 zijn voor deze aanspraken de direct voor de beëindiging betrokken verzekeraars vergoedingsplichtig en zijn de op dat moment van toepassing zijnde voorwaarden, verzekerde bedragen en eigen risico's bepalend.

10 Beperking van dekking/uitsluitingen

10.1 Beperking van dekking motorrijtuigen

10.1.1 Met betrekking tot schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen waarvan verzekerden genoemd in art. 1.2.1, 1.2.2 of de tot schadevergoeding aangesproken verzekerden eigenaar zijn of waarover zij op grond van huurkoop en/of leasing beschikken, dan wel waarvan zij verzekeringsplichtige houder zijn in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet, geldt de volgende beperking van dekking.

Voor zover het verzekeren van aansprakelijkheid ten aanzien van motorrijtuigen ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking krachtens een wet verplicht is, dekt deze verzekering uitsluitend het excedent van, of het verschil in voorwaarden met hetgeen

- verzekerd moet zijn, dan wel verzekerd is als dit de omvang van de verplichte verzekering overschrijdt.
- 10.1.2** Als motorrijtuigen worden beschouwd de rij- en voertuigen genoemd in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen of motorrijtuigen in de zin van de ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking toepasselijke overeenkomstige buitenlandse wet.
- 10.1.3** De beperking van dekking als omschreven in art. 10.1.1 geldt niet voor:
- 10.1.3.1** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt tijdens laden en lossen of veroorzaakt door of toegebracht met lading of andere zaken terwijl deze worden vervoerd met een motorrijtuig dan wel daarvan afvallen of zijn afgevallen;
- 10.1.3.2** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 14.1 of 24.2;
- 10.1.3.3** de aansprakelijkheid van verzekerden voor ongekentekende motorrijtuigen mits deze de snelheid van 16 km per uur niet kunnen overschrijden en deze niet in de eerste plaats dienen om te worden gebruikt in het bedrijfs-/productieproces van verzekerden;
- 10.1.3.4** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met:
- een gekoppelde aanhanger/oplegger of
 - een aanhanger/oplegger die na te zijn losgemaakt of losgeraakt, nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen,
- voor zover de verzekeraar van het motorrijtuig een verhaalsrecht heeft en de schade is veroorzaakt door een gebrek in de aanhanger/oplegger of door een aan verzekerde toe te rekenen handelen en/of nalaten;
- 10.1.3.5** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met aanhangers/opleggers, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.
- 10.1.4** Deze verzekering is geen verzekering in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet.
- 10.2 Opzet**
In afwijking van artikel 7:952 BW is niet gedekt de aansprakelijkheid voor schade die voor de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde het beoogde of zekere gevolg is van zijn handelen (hierna te noemen opzet).
Bij rechtspersonen wordt alleen opzet van een bestuurder, in de zin van Boek 2 BW of een overeenkomstige buitenlandse wet, beschouwd als opzet van de rechtspersoon; bij vennootschappen onder firma of commanditaire vennootschappen alleen opzet van een beherend vennoot.
- 10.3 Luchtvaartuigen**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade:
- door of voortvloeiende uit eigendom dan wel gebruik door verzekerde van luchtvaartuigen, en/of
 - door personen en voorwerpen die daaruit of daarvan mochten vallen.
- Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 14.1 of 24.2.
- 10.4 Schepen**
- 10.4.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade door aanvaring of het daarmee wettelijk gelijkgestelde, veroorzaakt door of toegebracht met schepen waarvan verzekerde eigenaar of rompbefrachter is.
- 10.4.2** De uitsluiting als omschreven in art. 10.4.1 geldt niet voor:
- de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met pontons, bakken, roeiboten en andere schepen zonder motoren voor eigen

- voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW;
- de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 14.1 of 24.2;
 - personenschade als gevolg van zaakschade door aanvaring.
- 10.4.3** In geval van personenschade verplichten verzekeraars verzekerden niet een beroep te doen op andere verzekeringen. Artikel 7:961 BW en art. 4 zijn niet van toepassing.
- 10.5 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade gegrond op een boete-, schadevergoedings-, garantie- of soortgelijk beding, tenzij en voor zover verzekerde ook zonder een dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest.
- 10.6 Molest**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt of ontstaan door oorlog, burgeroorlog, oorlogsgeweld, gewapende internationale actie en vijandelijke inval. Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade door achtergebleven oorlogstuig.
- 10.7 Atoomkernreacties**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, ongeacht hoe de reactie is ontstaan. Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met radioactieve nucliden welke zich buiten een kerninstallatie bevinden en worden gebruikt of zijn bestemd om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, (niet militaire) beveiligings- of onderwijskundige doeleinden.
- 10.8 Omstandigheden**
- 10.8.1** Niet gedekt zijn tegen verzekerden ingestelde aanspraken voortvloeiend uit omstandigheden die voor de op het polisblad vermelde ingangsdatum van de verzekering bij de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde bekend waren.
- 10.8.2** De uitsluiting als omschreven in art. 10.8.1 geldt niet als verzekeringnemer een onderzoek heeft gedaan naar bij verzekerden vóór de op het polisblad vermelde ingangsdatum bekende omstandigheden. Verzekeringnemer moet het resultaat van dit onderzoek bovendien vóór deze ingangsdatum aan verzekeraars hebben meegedeeld. De uitsluiting blijft echter van kracht voor tegen verzekerden ingestelde aanspraken voortvloeiend uit:
- gemelde omstandigheden;
 - niet gemelde omstandigheden, als verzekeraars aantonen dat verzekeringnemer deze niet heeft gemeld met het opzet hen te misleiden of dat zij bij kennis van deze omstandigheden geen verzekering zouden hebben gesloten.
- 10.8.3** Verzekeraars doen hiermee afstand van het recht zich ten aanzien van de op het polisblad vermelde ingangsdatum aan verzekerden bekende omstandigheden te beroepen op artikel 251 WvK (voor zover van toepassing) en/of de mededelingsplicht van artikel 7:928 BW. Het recht om de verzekering op grond van artikel 7:929 lid 2 BW op te zeggen blijft van kracht.
- 10.9 USA en/of Canada**
- 10.9.1** Niet gedekt zijn tegen verzekerden ingestelde aanspraken, op basis van het recht van de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada, tot vergoeding van schade:
- ontstaan als gevolg van zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn geleverd aan afnemers in de Verenigde Staten van Amerika en/of

- Canada;
 - toegebracht tijdens het door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden uitvoeren van werkzaamheden dan wel door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn uitgevoerd in de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada.
- 10.9.2** De uitsluiting als omschreven in art. 10.9.1 geldt niet voor zaken-/dienstreizen, voor zover geen werkzaamheden voor een opdrachtgever worden verricht.
- 10.9.3** Voor aanspraken op basis van het recht van de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada die niet zijn uitgesloten in art. 10.9.1, geldt het volgende:
 - 10.9.3.1** In afwijking van art. 11.3.2 maken de rente en kosten als omschreven in art. 11.3.2.1 t/m 11.3.2.4 deel uit van het verzekerd bedrag. Deze worden niet boven het verzekerd bedrag vergoed.
 - 10.9.3.2** Voor zover nodig geldt dat niet gedekt zijn tegen verzekerden ingestelde aanspraken tot vergoeding van zogenaamde "punitive damage" en/of "exemplary damage".
- 10.10 Asbest**

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.
- 11 Schade**
 - 11.1 Schademelding**
 - 11.1.1** Wanneer verzekerde voor de eerste keer aansprakelijk wordt gesteld of kennis krijgt van feiten waarvan verzekerde in redelijkheid kan aannemen dat deze feiten zouden kunnen leiden tot een aanspraak (omstandigheden), is hij verplicht dit zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is te melden bij verzekeraars. Deze verplichting vervalt wanneer verzekerde er redelijkerwijs vanuit mocht gaan dat het bedrag van de schadevergoeding beneden het in de polis vermelde eigen risico blijft of wanneer verzekerde besluit de schade voor eigen rekening te nemen.
 - 11.1.2** Verzekerde is verplicht alle ontvangen documenten, zoals aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en stukken betreffende strafvervolgning binnen redelijke termijn aan verzekeraars te verstrekken en zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid.
 - 11.1.3** Verzekerde is verplicht binnen redelijke termijn alle informatie te verstrekken die van belang kan zijn voor de beoordeling van zijn aansprakelijkheid.
 - 11.1.4** Als verzekerde de hem in art. 11.1.1 t/m 11.1.3 opgelegde verplichtingen niet nakomt, is verzekerde tegenover verzekeraars aansprakelijk voor de schade die zij ten gevolge daarvan lijden; het recht van verzekerde op uitkering wordt hierdoor niet aangetast. Dit geldt ook als verzekerde terugkomt op het besluit de schade overeenkomstig art. 11.1.1 voor eigen rekening te nemen.
 - 11.1.5** Het recht op uitkering vervalt, als verzekerde de verplichtingen als omschreven in art. 11.1.1 t/m 11.1.3 niet is nagekomen met het opzet verzekeraars te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.
 - 11.1.6** Onder onderhandelen zoals bedoeld in artikel 7:942 lid 3 BW wordt ook verstaan de schademelding en iedere andere schriftelijke mededeling, waaruit blijkt dat op uitkering aanspraak wordt gemaakt.
 - 11.1.7** Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekerde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.
 - 11.2 Schadebehandeling**
 - 11.2.1** Als verzekerde een aanspraak tot schadevergoeding meldt, nemen verzekeraars de schade in behandeling, ongeacht de hoogte van het eigen risico. Zodra aannemelijk is dat de aanspraak tot schadevergoeding onder het eigen risico blijft en/of vaststaat dat de

- aanspraak in het geheel niet gedekt is, kunnen verzekeraars de schadebehandeling staken.
- 11.2.2** Door verzekeraars wordt beslist over de vaststelling van de schade, het al dan niet treffen van een minnelijke regeling vóór of tijdens een procedure en het voeren van onderhandelingen hierover, de eventuele verdediging van verzekerde in verband met een straf- of tuchtrechtprocedure, het voeren van verweer tegen of het voldoen aan een aanspraak tot schadevergoeding, het berusten in een rechterlijke uitspraak en dergelijke.
- 11.2.3** Als een aanspraak tot schadevergoeding voor een belangrijk deel niet voor vergoeding in aanmerking komt, worden de beslissingen bedoeld in art. 11.2.2 en over de kosten genoemd in art. 11.3.2.2 t/m 11.3.2.4 in overleg tussen verzekeraars en verzekerde genomen.
- 11.2.4** Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade worden voor zover van toepassing behandeld en afgewikkeld met inachtneming van artikel 7:954 BW.
- 11.3** **Schadevergoeding**
- 11.3.1** De schadevergoeding die verzekerde gehouden is te betalen krachtens rechterlijke uitspraak, arbitrale beslissing, mediation of andere minnelijke regeling, wordt na aftrek van het eventueel geldend eigen risico tot ten hoogste het verzekerd bedrag door verzekeraars vergoed.
- 11.3.2** Verzekeraars vergoeden, met in achtneming van art. 10.9.3.1, ook als de hierna genoemde rente en kosten samen met de schadevergoeding het verzekerd bedrag overtreffen, tevens:
- 11.3.2.1** de wettelijke rente, voor zover deze loopt over het ten laste van verzekeraars komende gedeelte van de hoofdsom;
- 11.3.2.2** de overeenkomstig art. 11.2 gemaakte kosten van verweer tegen aanspraken, ook al blijken deze ongegrond, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan verzekerde wordt veroordeeld;
- 11.3.2.3** de overeenkomstig art. 11.2 gemaakte kosten in verband met mediation of arbitrage voor zover deze voor rekening van verzekerde komen;
- 11.3.2.4** de overeenkomstig art. 11.2 gemaakte kosten van rechtsbijstand in verband met een straf- of tuchtrechtprocedure;
- 11.3.2.5** alle in redelijkheid gemaakte bereddingskosten, waaronder worden verstaan de kosten en alle op geld waardeerbare opofferingsen die zijn verbonden aan de in artikel 7:957 BW genoemde maatregelen die door of ten behoeve van verzekerden zijn genomen.
- 11.3.3** Het eventueel geldende eigen risico is niet van toepassing op de kosten bedoeld in art. 11.3.2.2 t/m 11.3.2.5.
- 11.3.4** In afwijking van art. 3.2 kan de schadevergoeding rechtstreeks aan benadeelde worden betaald. Verzekeraars kunnen Aon hiervoor een instructie geven.
- 11.3.5** In afwijking van artikel 7:962 lid 3 tweede zin BW nemen verzekeraars geen regres op verzekeringnemer en/of verzekerde, tenzij verzekeringnemer en/of verzekerde de schade heeft/hebben veroorzaakt met opzet in de zin van art. 10.2.
- 11.4** **Zekerheidstelling**
- Als in verband met een schade in de zin van de verzekering zekerheid moet worden gesteld, stellen verzekeraars deze zekerheid en vergoeden de daaraan verbonden kosten tot maximaal 10% van het verzekerd bedrag.
- 12** **Overige bepalingen**
- 12.1** **Wijziging van activiteiten**
- Als de activiteiten structureel in belangrijke mate worden gewijzigd, mogen partijen een verandering van premie en/of voorwaarden voorstellen. Verzekeringnemer zal verzekeraars binnen redelijke termijn over deze wijziging informeren; de dekking blijft echter van kracht. Als verzekeringnemer verzekeraars niet binnen deze redelijke termijn informeert geldt het

volgende:

- Verzekeraars bieden na deze termijn geen dekking meer voor de gewijzigde activiteiten als zij aantonen dat verzekeringnemer heeft gehandeld met het opzet hen te misleiden of dat zij bij kennis van de ware stand van zaken de gewijzigde activiteiten in het geheel niet zouden hebben geaccepteerd.
- Als verzekeraars aantonen dat zij bij kennis van de ware stand van zaken de gewijzigde activiteiten tegen andere voorwaarden zouden hebben geaccepteerd, dan bieden zij voor de gewijzigde activiteiten alleen dekking op basis van deze andere voorwaarden.

Onder een wijziging van activiteiten worden in ieder geval niet verstaan personeels- en promotieactiviteiten, open dagen en dergelijke.

12.2 Premieverrekening

Als een voorschotpremie in rekening is gebracht, verstrekt verzekeringnemer na afloop van ieder verzekeringsjaar de gegevens over dat verzekeringsjaar, waarna de definitieve premie wordt vastgesteld.

Als verzekeringnemer de gegevens na opvraag niet verstrekt, kan de definitieve premie worden vastgesteld op maximaal 150% van de voorschotpremie van dat jaar. Dit ontslaat verzekeringnemer niet van de verplichting de gegevens alsnog te verstrekken.

12.3 Cumulatie eigen risico's

Als meerdere eigen risico's van toepassing zijn cumuleren deze niet en wordt er per aanspraak nooit meer dan éénmaal het (hoogste van toepassing zijnde) eigen risico in mindering gebracht.

12.4 Wettelijk verplichte verzekering

Onverminderd de dekking van deze verzekering, wordt door het aangaan van deze verzekering niet voldaan aan een wettelijke verplichting tot verzekering.

12.5 Aansprakelijkheidsbeperkende voorwaarden

Verzekerden hebben bij het aangaan van een overeenkomst de vrijheid hun aansprakelijkheidsbeperkende of -uitsluitende voorwaarden niet toe te passen. Als deze voorwaarden wel van toepassing zijn of andere voorwaarden zijn overeengekomen die hun aansprakelijkheid beperken of uitsluiten hebben verzekerden de vrijheid - in geval van schade - af te zien van een beroep op deze voorwaarden.

BIJZONDERE VOORWAARDEN

De hierna genoemde rubrieken zijn alleen van toepassing voor zover daarvoor op het polisblad een verzekerd bedrag is opgenomen.

RUBRIEK I - ALGEMENE AANSPRAKELIJKHEID

13 Dekking

13.1 Dekking algemene aansprakelijkheid

Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade.

13.2 Bezoekers

13.2.1 Onder deze rubriek zijn ook aanspraken gedekt die tegen verzekerden zijn ingesteld in verband met personenschade die bezoekers van het bedrijf van verzekerden hebben opgelopen, maar waarvoor verzekerden niet aansprakelijk zijn, als verzekerden de wens tot schadevergoeding te kennen geven.

- 13.2.2** Onder "bezoekers" worden verstaan deelnemers aan door of ten behoeve van verzekerden georganiseerde ontvangsten zoals excursies, open dagen, bezichtigingen en bedrijfsbezoeken, alsmede sollicitanten, leveranciers en afnemers van verzekerden en degenen die namens die afnemers handelen of in verband met transacties tussen verzekerden en hun afnemers optreden.
- 13.2.3** De hoogte van de schade wordt vastgesteld alsof verzekerde aansprakelijk is op grond van Nederlands recht.
- 13.2.4** Als verzekerden, de getroffen bezoeker(s) en/of de rechtverkrijgenden en/of rechtsopvolgers van de getroffen bezoeker(s) nalaten of weigeren om op verzoek van verzekeraars hun rechten tegen mogelijke aansprakelijke derden aan verzekeraars over te dragen, vervalt deze dekking.
- 13.3** **Particuliere aansprakelijkheid ondergeschikten**
Onder deze rubriek is ook gedekt de particuliere aansprakelijkheid van (voormalige) ondergeschikten van verzekerden (inclusief meereizende gezinsleden) voor schade, als zij voor verzekerden op reis zijn en/of voor verzekerden tijdelijk elders verblijven. Er is geen eigen risico van toepassing op deze dekking. Als de ondergeschikte zelf voor verzekering heeft zorggedragen gaat die verzekering voor en dekt deze verzekering, in afwijking van art. 4.1, het verschil in verzekerde bedragen en het verschil in voorwaarden. Het eigen risico van de andere verzekering wordt niet vergoed.
- 14** **Aanvullende uitsluitingen**
- 14.1** **Zaken onder opzicht**
- 14.1.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.2.1) aan zaken die de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde onder zijn opzicht heeft en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).
Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:
- personenschade;
 - zaakschade (art. 1.6.2.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).
- Zaken onder opzicht zijn zaken die krachtens een overeenkomst ten vervoer, ter bewaring, ter bewerking, in huur, in pacht, in bewaarneming, in bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst, zijn toevertrouwd. Onder bewerken wordt onder andere verstaan installatie, (de)montage, onderhoud en revisie.
Als tijdens de bewerking schade wordt toegebracht, zijn alleen die delen of onderdelen onder opzicht waaraan op het moment van het toebrengen van de schade daadwerkelijk werkzaamheden worden verricht.
- 14.1.2** De uitsluiting als omschreven in art. 14.1.1 geldt niet voor:
- 14.1.2.1** vervoermiddelen en containers, die in verband met lossing of belading op of bij de terreinen van verzekerden of daar waar verzekerden werkzaamheden verrichten aanwezig zijn;
- 14.1.2.2** schade die zich openbaart na (op)levering door verzekerde en de schade is veroorzaakt doordat verzekerde zaken heeft toegevoegd of werkzaamheden heeft verricht aan die beschadigde zaken;
- 14.1.2.3** schade aan zaken:
- voor zover een brandverzekeraar deze schade heeft vergoed;
 - als de schade is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en zou zijn vergoed door een brandverzekeraar als deze schade verzekerd zou zijn geweest;
- 14.1.2.4** gebouwen en/of terreinen, stands en ruimten en aan de zich daarop en daarin bevindende bedrijfsuitrusting en inventaris die aan verzekerde - al dan niet tegen betaling - ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen e.d.;

- 14.1.2.5** gebouwen en/of terreinen die verzekerde in huur, pacht of bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst onder zijn opzicht heeft. Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan deze gebouwen en/of terreinen die inherent is aan het gebruik daarvan.
- 14.2 Herlevering en/of herprestatie**
- 14.2.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.2.1) aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde zijn geleverd.
- 14.2.2** Niet vergoed wordt het geheel of gedeeltelijk opnieuw uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren uitgevoerde werkzaamheden of een andere prestatie die hiervoor in de plaats treedt.
- 14.2.3** Wordt door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn geleverd schade toegebracht aan andere door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 14.2.1 niet voor die andere zaken. Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn uitgevoerd schade toegebracht aan eerder door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 14.2.1 niet voor die zaken.
- 14.2.4** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor gevolgschade (art. 1.6.2.2), veroorzaakt door het niet of niet naar behoren gebruik kunnen maken van:
- 14.2.4.1** zaken die onder de uitsluiting van art. 14.2.1 vallen;
- 14.2.4.2** zaken waaraan door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren werkzaamheden zijn uitgevoerd.
- 14.2.5** De uitsluiting van art. 14.2.4 geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:
- personenschade;
 - zaakschade (art. 1.6.2.1) aan andere zaken dan bedoeld onder art. 14.2.4 en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).
- 14.3 Verontreiniging van bodem, lucht en water**
- Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht, oppervlaktewater of enig(e) natuurlijk(e) bovengronds(e) of ondergronds(e) water(gangen).
- 14.4 Werkgeversaansprakelijkheid**
- Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor door hun (voormalige) ondergeschikten geleden schade.
- 14.5 Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst**
- Als de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde een overeenkomst geheel niet, gedeeltelijk niet of niet tijdig nakomt door een zaakschade (art. 1.6.2.1) aan zaken waarvan hij eigenaar is, is niet gedekt de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2). Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:
- personenschade;
 - zaakschade (art. 1.6.2.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).

RUBRIEK IIA - WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID

- 15 Dekking**
- Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor door hun (voormalige) ondergeschikten geleden schade.

16 Artikel 7:611 BW

Onder deze rubriek is in aanvulling op art. 1.6 ook gedekt de door de (voormalige) ondergeschikte geleden schade in verband met een van buiten komend, plotseling en rechtstreeks inwerkend geweld, waarvoor een verzekerde als genoemd in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4 of 1.2.5 op grond van artikel 7:611 BW een behoorlijke verzekering (of vergoeding voor een dergelijke verzekering) had moeten verzorgen. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 10.1.1.

17 Dekking onder Rubriek IIB

Voor zover een schade gedekt is onder Rubriek IIB - Arbeidsgerelateerde schade, wordt deze eerst onder die rubriek afgehandeld.

RUBRIEK IIB - ARBEIDSGERELATEERDE SCHADE**18 Begripsomschrijvingen****18.1 Werkgever**

Onder werkgever worden verstaan de in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4 en 1.2.5 genoemde natuurlijke personen of rechtspersonen naar Nederlands recht.

18.2 Verzekerden

In afwijking van art. 1.2 zijn verzekerden:

- 18.2.1** de werknemers, uitzend- en inleenkrachten, stagiairs, vrijwilligers en de directeur-groootaandeelhouders van de werkgever (hierna te noemen werknemer);
- 18.2.2** de in artikel 6:108 BW genoemde natuurlijke personen in geval van overlijden van de in art. 18.2.1 genoemde werknemer(s).

18.3 Arbeidsgerelateerde situatie

Onder arbeidsgerelateerde situatie worden in ieder geval verstaan:

- de werkzaamheden en activiteiten ten behoeve of in opdracht van de werkgever inclusief de normale werkonderbrekingen;
- de voor de werknemer georganiseerde of gefaciliteerde (personeels-)activiteiten;
- het woon-/werk verkeer van de werknemer inclusief een tijdelijke onderbreking van de reis.

18.4 Ongeval

18.4.1 Onder ongeval wordt verstaan een van buiten komende, plotseling en rechtstreeks inwerkende gewelddadige gebeurtenis. Ongevallen als gevolg van ziekte, gebrek of een abnormale lichamelijke of geestelijke gesteldheid zijn inbegrepen.

18.4.2 Onder ongeval wordt ook verstaan:

- a het ongewild in aanraking komen met of in het lichaam van de werknemer geraken van:
 - ziektekiemen en/of allergenen zich bevindende in of aan een onder art. 18.4.2 b bedoelde stof of voorwerp;
 - ziektekiemen en/of allergenen in als gevolg van een ongeval ontstaan letsel;
- b acute vergiftiging door het ongewild in aanraking komen met of in het lichaam van de werknemer geraken van een vloeibare, vaste, damp- of gasvormige stof en/of een voorwerp, met uitzondering van genees-, slaap-, genot-, verdovende en/of opwekkende middelen anders dan op medisch voorschrift;
- c inwendig letsel aan de ogen, als dit plotseling en ongewild van buitenaf wordt toegebracht;
- d complicaties en verergeringen waaronder begrepen wondinfectie en bloedvergiftiging optredende bij of als gevolg van behandelingen van ongevalsletsel;

- e opzettelijk aan lichaam en/of geest van de werknemer toegebracht letsel door een ander dan de werknemer niet zijnde een verzekerde als omschreven in art. 18.2.2;
- f verstikking, verdrinking, zonnesteek, bevriezing, veretsing, verbranding, warmtestuwing, hitteberoerte, blikseminslag, elektrische ontlading;
- g ontberingen geleden als gevolg van onvrijwillige afzondering van de buitenwereld;
- h verstuijing, verzwikking, verrekking, ontwrichting en/of verscheuring van spier- en/of peesweefsels, ligament of kapsel;
- i schurft, ziekte van Bang, mond- en klauwzeer, koepokken, trichophytie, miltvuur;
- j ongevallen ontstaan tijdens rechtmatige zelfverdediging en redding of poging daartoe van zichzelf, anderen, dieren of zaken;
- k dieren- en insectenbeten, ziekte van Lyme;
- l lumbago (lendespit), peesschede ontsteking (tendovaginitis crepitans), zweepslag (coup de fouet), tennisarm (epicondylitis humeri), hernia mits geopereerd en ingewandsbreuk mits geopereerd.

19 Dekking

Onder deze rubriek is gedekt de door verzekerden geleden schade als gevolg van een ongeval dat de werknemer is overkomen in een arbeidsgerelateerde situatie. Zaakschade is uitsluitend gedekt voor zover het zaken betreft die de werknemer in eigendom heeft of waarvan hij, als particulier, houder is.

20 Voorwaarde voor dekking

Voorwaarde voor dekking is, in afwijking van art. 7 en 9, dat het ongeval heeft plaatsgevonden tijdens de looptijd van de verzekering. Voor de vaststelling van de vergoedingsplichtige verzekeraars en de van toepassing zijnde voorwaarden, verzekerde bedragen en franchise is bepalend het moment dat het ongeval heeft plaatsgevonden.

21 Uitsluitingen

De beperking van dekking/uitsluitingen als omschreven in art. 10 zijn niet van toepassing op de dekking van deze rubriek.

21.1 Opzet

In afwijking van artikel 7:952 BW is niet gedekt schade die door de werknemer met opzet is veroorzaakt.

21.2 WAM-verzekering

Niet gedekt is een schade voor zover deze gedekt is onder een WAM-verzekering of een overeenkomstige buitenlandse verplichte verzekering.

21.3 Schade aan motorrijtuigen

Niet gedekt is schade aan een door de werknemer bestuurd motorrijtuig voor zover de schade gedekt is op een cascodekking voor het motorrijtuig. Het eigen risico en het eventuele verlies aan korting schadevrij rijden voor maximaal twee jaar blijven gedekt.

21.4 Alcohol en andere middelen

Niet gedekt is schade van de werknemer veroorzaakt door of toegebracht met een motorrijtuig terwijl deze werknemer het motorrijtuig bestuurt en hij onder zodanige invloed van alcohol en/of enig bedwelmend of opwekkend middel is, dat dit door de wet of overheid verboden is. Deze uitsluiting geldt niet als de werknemer in dit kader niets valt te verwijten.

21.5 Geen geldig rijbewijs

Niet gedekt is schade van de werknemer veroorzaakt door of toegebracht met een motorrijtuig terwijl deze werknemer het motorrijtuig bestuurt en niet in het bezit is van een geldig voor het motorrijtuig wettelijk voorgeschreven rijbewijs of de rijbevoegdheid is ontnomen of onvoorwaardelijk is ontzegd.

21.6 Molest

Niet gedekt is schade veroorzaakt of ontstaan door oorlog, burgeroorlog, oorlogsgeweld, gewapende internationale actie en vijandelijke inval. Deze uitsluiting geldt niet voor schade door achtergebleven oorlogstuig.

21.7 Atoomkernreacties

Niet gedekt is schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, ongeacht hoe de reactie is ontstaan. Deze uitsluiting geldt niet voor schade in verband met radioactieve nucliden welke zich buiten een kerninstallatie bevinden en worden gebruikt of zijn bestemd om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, (niet militaire) beveiligings- of onderwijskundige doeleinden.

21.8 Asbest

Niet gedekt is schade veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.

22 Schade

22.1 In afwijking van art. 11.1.1 t/m 11.1.3 is de werkgever of verzekerde verplicht:

- zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk een ongeval waaruit voor verzekeraars een verplichting tot schadevergoeding kan ontstaan te melden bij verzekeraars;
- binnen redelijke termijn alle inlichtingen en documenten te verstrekken, die van belang zijn voor de vaststelling van de schadevergoeding.

Deze verplichtingen vervallen wanneer de werkgever of verzekerde er redelijkerwijs vanuit mocht gaan dat de schadevergoeding onder de op het polisblad vermelde franchise blijft of wanneer de werkgever of verzekerde besluit de schade voor eigen rekening te nemen.

22.2 De schadevergoeding wordt vastgesteld overeenkomstig afdeling 6.1.10 BW. De beperking van de schadevergoedingsplicht van verzekeraars overeenkomstig artikel 6:101 BW geldt alleen als er sprake is van bewuste roekeloosheid van de werknemer.

22.3 Verzekerde zal een beroep doen op alle daarvoor bestaande sociale voorzieningen en sociale verzekeringen. Als verzekerde dit niet doet wordt de uitkering verminderd met het bedrag waarop hij volgens die specifieke voorziening/verzekering aanspraak had kunnen maken.

22.4 Verzekeraars zijn verplicht binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van alle gegevens, die voor de vaststelling van de oorzaak en de hoogte van de schade noodzakelijk zijn, schriftelijk te verklaren of en in hoeverre een verplichting tot schadevergoeding erkend wordt. Als uitsluitend de hoogte van de schade nog niet definitief kan worden vastgesteld, verstrekken verzekeraars een redelijk voorschot op de schadevergoeding aan verzekerde.

22.5 In afwijking van art. 11.3.1 wordt de schade tot ten hoogste het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag vergoed als de schade meer bedraagt dan de op het polisblad vermelde franchise. Het eigen risico is niet van toepassing op deze rubriek.

RUBRIEK III - VERONTREINIGING VAN BODEM, LUCHT EN WATER**23 Dekking**

23.1 Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht, oppervlaktewater of enig(e) natuurlijk(e) bovengronds(e) of ondergronds(e) water(gangen).

23.2 In aanvulling op art. 23.1 en voor zover niet gedekt op grond van andere bepalingen in deze verzekering, zijn ook gedekt de voor rekening van verzekerde komende kosten in verband met een milieuschade of de onmiddellijke dreiging van milieuschade die op grond van de Europese richtlijn Milieuaansprakelijkheid (inclusief de uitwerking in lokale wetgeving, waaronder titel 17.2 van de Wet Milieubeheer, inclusief alle daarop volgende wijzigingen van dit verdrag en deze wetgeving) gemaakt moeten worden.

Als in deze verzekering wordt gesproken van aanspraken tot schadevergoeding, wordt in het kader van deze dekking hieronder verstaan, de gehoudenheid van verzekerde om de hier omschreven kosten voor zijn rekening te nemen.

23.2.1 Niet gedekt zijn de kosten als omschreven in art. 23.2 in verband met milieuschade die is ontstaan vóór de op het polisblad vermelde ingangsdatum van de verzekering.

24 Aanvullende uitsluitingen**24.1 Zaakschade en kosten langzaam inwerkend proces**

Niet gedekt:

24.1.1 is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade in verband met een verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht, oppervlaktewater of enig(e) natuurlijk(e) bovengronds(e) of ondergronds(e) water(gangen), indien deze verontreiniging en/of aantasting niet plotseling en onzeker is of het rechtstreeks gevolg is van een langzaam inwerkend proces;

24.1.2 zijn de in art. 23.2 omschreven kosten die voor rekening van verzekerde komen in verband met een milieuschade, indien deze milieuschade niet plotseling en onzeker is of het rechtstreeks gevolg is van een langzaam inwerkend proces.

24.2 Zaken onder opzicht

24.2.1 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.2.1) aan zaken die de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde onder zijn opzicht heeft en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).

Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:

- personenschade;
- zaakschade (art. 1.6.2.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).

Zaken onder opzicht zijn zaken die krachtens een overeenkomst ten vervoer, ter bewaring, ter bewerking, in huur, in pacht, in bewaarneming, in bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst, zijn toevertrouwd. Onder bewerken wordt onder andere verstaan installatie, (de)montage, onderhoud en revisie.

Als tijdens de bewerking schade wordt toegebracht, zijn alleen die delen of onderdelen onder opzicht waaraan op het moment van het toebrengen van de schade daadwerkelijk werkzaamheden worden verricht.

24.2.2 De uitsluiting als omschreven in art. 24.2.1 geldt niet voor:

24.2.2.1 vervoermiddelen en containers, die in verband met lossing of belading op of bij de terreinen van verzekerden of daar waar verzekerden werkzaamheden verrichten aanwezig zijn;

24.2.2.2 schade zich openbaart na (op)levering door verzekerde en de schade is veroorzaakt doordat verzekerde zaken heeft toegevoegd of werkzaamheden heeft verricht aan die beschadigde zaken;

24.2.2.3 schade aan zaken:

- voor zover een brandverzekeraar deze schade heeft vergoed;
- als de schade is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en zou zijn vergoed door een brandverzekeraar als deze schade verzekerd zou zijn geweest;

24.2.2.4 gebouwen en/of terreinen, stands en ruimten en aan de zich daarop en daarin bevindende bedrijfsuitrusting en inventaris die aan verzekerde - al dan niet tegen betaling - ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen e.d.;

24.2.2.5 gebouwen die verzekerde in huur, pacht of bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst onder zijn opzicht heeft. Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan deze gebouwen die inherent is aan het gebruik daarvan.

24.3 Herlevering en/of herprestatie

24.3.1 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.2.1) aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde zijn geleverd.

24.3.2 Niet vergoed wordt het geheel of gedeeltelijk opnieuw uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren uitgevoerde werkzaamheden of een andere prestatie die hiervoor in de plaats treedt.

24.3.3 Wordt door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn geleverd schade toegebracht aan andere door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 24.3.1 niet voor die andere zaken.

Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn uitgevoerd schade toegebracht aan eerder door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 24.3.1 niet voor die zaken.

24.3.4 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor gevolgschade (art. 1.6.2.2), veroorzaakt door het niet of niet naar behoren gebruik kunnen maken van:

24.3.4.1 zaken die onder de uitsluiting van art. 24.3.1 vallen;

24.3.4.2 zaken waaraan door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren werkzaamheden zijn uitgevoerd.

24.3.5 De uitsluiting van art. 24.3.4 geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:

- personenschade;
- zaakschade (art. 1.6.2.1) aan andere zaken dan bedoeld onder art. 24.3.4 en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).

24.4 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor door hun (voormalige) ondergeschikten geleden schade.

24.5 Overtreden overheidsvoorschriften

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een verzekerde als omschreven in art. 1.2.1 t/m 1.2.3 als gevolg van een door deze verzekerde bewust overtreden van de wet of enig ander van overheidswege gegeven voorschrift terzake van het milieu, echter alleen voor zover deze verzekerde voor de bewuste overtreding strafrechtelijk is veroordeeld.

Als de verzekerde een rechtspersoon, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap is, wordt alleen het bewuste overtreden van:

- een bestuurder van de rechtspersoon in de zin van Boek 2 BW of een overeenkomstige buitenlandse wet;
- een beherend vennoot van de vennootschap;
- een functionaris in dienst van de rechtspersoon of vennootschap die door een bestuurder van de rechtspersoon of een beherend vennoot van de vennootschap is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde

voorschriften;
beschouwd als een bewust overtreden van de rechtspersoon of vennootschap.

24.6 Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst

Als de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde een overeenkomst geheel niet, gedeeltelijk niet of niet tijdig nakomt door een zaakschade (art. 1.6.2.1) aan zaken waarvan hij eigenaar is, is niet gedekt de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).

Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:

- personenschade;
- zaakschade (art. 1.6.2.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.2.2).

RUBRIEK IV - ZUIVERE VERMOGENSSCHADE

25 Zuivere vermogensschade

Onder zuivere vermogensschade wordt verstaan schade anders dan personenschade of zaakschade. In afwijking van art. 1.6 wordt er als in deze verzekering wordt gesproken van schade, in het kader van deze rubriek zuivere vermogensschade bedoeld.

26 Dekking

Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade.

27 Aanvullende uitsluitingen

27.1 Octrooien en/of patenten

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade door het opzettelijk inbreuk maken op octrooien en/of patenten.

27.2 Belastingen en/of sociale premies

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade in verband met het niet afdragen van belastingen en/of sociale premies.

27.3 Verhouding werkgever/ondergeschikten

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor door (voormalige) ondergeschikten geleden zuivere vermogensschade, waaronder in ieder geval wordt verstaan de aansprakelijkheid van verzekerden in verband met het niet afdragen van pensioen- en/of verzekeringspremies.

27.4 Bestuurdersaansprakelijkheid

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade in verband met hun functioneren in de hoedanigheid van bestuurder of commissaris van een rechtspersoon in de zin van boek 2 BW of een overeenkomstige buitenlandse wet, waarvoor deze verzekerden in hun privé vermogen worden aangesproken en de aansprakelijkheid van andere verzekerden in verband hiermee.

27.5 Herlevering en/of herprestatie

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade bestaande uit:

- het verbeteren, herstellen of vervangen van zaken die door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde zijn geleverd;
- het geheel of gedeeltelijk opnieuw uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid

van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde uitgevoerde werkzaamheden; of uit een andere prestatie die hiervoor in de plaats treedt.

27.6 Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade als gevolg van het in het geheel niet of niet tijdig nakomen van een overeenkomst.

27.7 Onderlinge aansprakelijkheid

Met betrekking tot verzekerden als omschreven in art. 1.2.1, 1.2.2 en 1.2.4 t/m 1.2.8 is in afwijking van art. 8 de aansprakelijkheid van deze verzekerden voor zuivere vermogensschade ten opzichte van elkaar niet gedekt.

27.8 Insolventie en faillissement

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade als gevolg van of in verband met insolventie van verzekerden. Van insolventie is sprake wanneer:

- verzekerde failliet is verklaard;
- aan verzekerde (voorlopige) surséance van betaling is verleend.

27.9 Overschrijding van kostenbegrotingen en/of tijdsplannen

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade in verband met overschrijding van kostenbegrotingen en/of tijdsplannen.

27.10 Oneerlijke concurrentie

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade als gevolg van activiteiten die het doel hebben de afzet te bevorderen, maar die in het normale handelsverkeer niet zijn toegestaan.

27.11 Verontreiniging van bodem, lucht en water

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade in verband met verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht, oppervlaktewater of enig(e) natuurlijk(e) bovengronds(e) of ondergronds(e) water(gangen).

CLAUSULE(S)**A 161-004 VERVANGENDE POLIS**

- 1 Deze polis is een vervanging van de eerder afgegeven polis onder hetzelfde polisnummer .
- 2 Verzekeraars doen ten aanzien van de voortzetting geen beroep op het niet nakomen door de verzekeringnemer van de mededelingsplicht. Voor zover de oorspronkelijk op deze verzekering betrokken verzekeraars een beroep hadden op het niet nakomen van de mededelingsplicht, hebben de huidige verzekeraars dit ook.

A 111-031 BEPALING INZAKE UITSLUITINGEN IN VERBAND MET SANCTIES -maart 2014

De verzekeraar is niet gehouden om dekking of schadeloosstelling te bieden krachtens deze verzekering, indien dit een inbreuk zou vormen op sanctiewet- en regelgeving uit hoofde waarvan het de verzekeraar verboden is om krachtens deze verzekering dekking te bieden of een schadeloosstelling uit te keren.

A 031-498/1 SAMENVATTING NHT-TERRORISMEDEKKING (versie 1 januari 2017)

Het clausuleblad "Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V." (hierna: NHT-dekking) is van toepassing indien en voor zover de betrokken verzekeraars aangesloten zijn bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V.

Op verzoek verstrekt Aon een exemplaar van dit clausuleblad. De tekst ervan kan ook via de website <https://nht.vereende.nl> worden geraadpleegd.

Hierna volgt een samenvatting van de NHT-dekking. In geval van discussie over deze samenvatting gaat het clausuleblad "Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V." voor.

- 1 **Omvang van de NHT-dekking**
Indien en voor zover, met inachtneming van onderstaande begripsomschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen dan wel handelingen of gedragingen ter voorbereiding hiervan (hierna aangeduid met "terrorismerisico"), geldt voor de in Nederland gelegen risico's (vastgesteld op basis van artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht) die zijn ondergebracht bij verzekeraars die zijn aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V. (NHT) het gestelde in de leden 2 en 3.
- 2 **Begripsomschrijvingen**
 - 2.1 **Terrorisme**
Gewelddadige handelingen en/of gedragingen begaan in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.2 Kwaadwillige besmetting

Het (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die letsel en/of aantasting van de gezondheid of dood tot gevolg kunnen hebben, en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

2.3 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt de gevolgen daarvan te beperken.

3 Bijzondere regeling bij vergoeding van terrorismeschade**3.1 Beperkte schadevergoeding**

De uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar overeenkomstig het van toepassing zijnde Protocol Afwikkeling Claims ontvangt van de NHT. De NHT beslist of de ingediende aanspraak kan worden aangemerkt als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorisme. Eerst nadat de NHT dit besluit heeft genomen en heeft meegedeeld welk bedrag zal worden uitgekeerd, kan verzekerde hierop aanspraak maken.

3.2 Maximale uitkering per locatie

Als de verzekering betrekking heeft op schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dan wel op de daaruit voortvloeiende schade, geldt dat door de NHT per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro zal worden uitgekeerd, tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor toepassing hiervan geldt dat rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer.

Onder verzekerde locatie worden in dit verband verstaan alle op het risicoadres aanwezige verzekerde objecten van verzekeringnemer, alsmede de daarbuiten gelegen door hem verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen.

A 141-499/4 NADERE BEPALINGEN TERRORISME**1 Bereidverklaring niet-NHT verzekeraar**

Indien en voor zover op deze verzekering, naast verzekeraars die aangesloten zijn bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (hierna genoemd NHT) en voor wie uit dien hoofde op hun aandeel in deze verzekering de Clausule NHT-terrorismedekking van toepassing is, verzekeraars betrokken zijn die niet bij de NHT zijn aangesloten, zullen deze verzekeraars ten aanzien van de risico's als omschreven in de NHT-Clausule daarvoor op dezelfde wijze schade vergoeden als de bij de NHT aangesloten verzekeraars. Dit geldt ook als de NHT betrokken is bij een schade als gevolg van een in lid 2.2 omschreven gebeurtenis en de verzekering volledig is gesloten bij verzekeraars die niet bij de NHT zijn aangesloten.

Indien de leidende verzekeraar een niet bij de NHT aangesloten verzekeraar is, zal deze,

ten aanzien van de bij de NHT herverzekerde risico's, de beslissingen van de bij de NHT aangesloten verzekeraars volgen.

2 Uitsluiting

2.1 De in lid 2.2 omschreven terrorisme-uitsluiting geldt indien en voor zover er sprake is van andere dan in Nederland gelegen risico's, vastgesteld op basis van artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht. Deze uitsluiting geldt ook voor schade als gevolg van een in lid 2.2 omschreven gebeurtenis waarbij de NHT niet is betrokken en de verzekering volledig is gesloten bij verzekeraars die niet bij de NHT zijn aangesloten.

2.2 De verzekering geeft geen dekking voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen.

3 Begripsomschrijvingen

3.1 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

3.2 Kwaadwillige besmetting

Het - buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel Toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

3.3 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

VX201-001/18 MEERDERHEIDSDEELNEMINGEN NEDERLANDS RECHT

1 Deelnemingen

Andere verzekerden als bedoeld in art. 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden zijn alle rechtspersonen en/of vennootschappen, maatschappen dan wel soortgelijke lichamen naar Nederlands recht, vanaf het moment dat verzekeringnemer en/of verzekerden als bedoeld

in art. 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden daarin al dan niet rechtstreeks voor 50% of meer belang heeft/hebben, en/of daarover direct of indirect management controle heeft/hebben.

2 Overnames

- 2.1** Voor deelnemingen die tijdens de looptijd van de verzekering worden verworven en die verzekerd waren op een zgn. "occurrence polis" zijn niet gedekt aanspraken die het gevolg zijn van schade die ontstaan zijn voor de overdrachtsdatum.
- 2.2** Voor deelnemingen die tijdens de looptijd van de verzekering worden verworven en die of niet op andere wijze verzekerd waren zijn niet gedekt:
- tegen de verworven deelneming voor de overdrachtsdatum ingestelde aanspraken;
 - aanspraken die voortvloeien uit omstandigheden die bij de verworven deelneming bekend zijn voor de overdrachtsdatum.
- 2.3** De overdrachtsdatum is de datum waarop het eigendom van de verworven deelneming, in juridische zin, overgaat en/of de datum waarop in juridische zin de management controle is verworven.

3 Informatieplicht

- 3.1** Verzekeringnemer is verplicht zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen drie maanden na de overdrachtsdatum de nieuw verworven deelneming bij verzekeraars aan te melden en de door verzekeraars gevraagde risico informatie aan te leveren. Verzekeraars hebben het recht om, na ontvangst van de informatie, met betrekking tot de nieuw verworven deelneming aanvullende voorwaarden en condities voor te stellen.
- 3.2** Als verzekeringnemer niet akkoord gaat met de door verzekeraars voorgestelde aanvullende voorwaarden en condities wordt de nieuw verworven deelneming niet als verzekerde beschouwd. Verzekeraars houden de nieuwe deelneming wel vanaf de overdrachtsdatum verzekerd onder deze verzekering op de door hen voorgestelde voorwaarden en condities voor een termijn van maximaal drie maanden tenzij anders is overeengekomen.
- 3.3** De door verzekeraars voorgestelde aanvullende voorwaarden en condities zijn van toepassing vanaf de overdrachtsdatum, ongeacht of er na deze datum al omstandigheden of aanspraken zijn gemeld bij verzekeraars.
- 3.4** Als verzekeringnemer de benodigde informatie niet binnen deze periode van drie maanden verstrekt is de aansprakelijkheid van de nieuw verworven deelneming alleen verzekerd voor aanspraken of gemelde omstandigheden die het gevolg zijn van een handelen of nalaten na de overdrachtsdatum.

4 Beperking informatieplicht

Het bepaalde in lid 3 is niet van toepassing voor nieuw verworven deelnemingen met een omzet die lager is dan 10 % van de omzet van verzekeringnemer en de al verzekerde rechtspersonen, vennootschappen en maatschappen samen.

VX191-001/40 ANDERE VERZEKERDEN

Andere verzekerde(n) als bedoeld in art. 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden is (zijn):

- leer-/werkbedrijven, minibedrijven, start-ups en dergelijke die als onderdeel van de opleiding van de student en onder begeleiding van de onderwijsinstelling zijn opgericht in verband met de activiteiten van verzekerden;
- bestuursleden, administrateurs of andere natuurlijke personen die zich in enige functie bezighouden met de behartiging van de belangen van verzekerde(n) en/of werkzaamhedenverrichten voor verzekerde(n);
- de (voormalige en aankomende) studenten, waaronder in ieder geval worden verstaan

- studenten, cursisten, uitwisselingsstudenten etc. van verzekerden als bedoeld in art. 1.2.1 en 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden, en degene die het ouderlijk gezag hebben over of de voogden van deze studenten in die hoedanigheid;
- de (voormalige) promovendi, waaronder in ieder geval worden verstaan promovendi, buitenpromovendi, promotiestudenten etc van verzekerden als bedoeld in art. 1.2.1 en 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden.

VX191-001/41 MEDEVERZEKERDEN

Medeverzekerde(n) als bedoeld in art. 1.3.1.1 van de verzekeringsvoorwaarden is (zijn):

- bedrijven of instellingen waarmee door verzekerden als bedoeld in art. 1.2.1 en 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden een overeenkomst in het kader van stage/onderzoek e.d. is gesloten, in die hoedanigheid;
- bedrijven of instellingen waar studenten van verzekerden als bedoeld in art. 1.2.1 en 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden werkzaamheden verrichten, in die hoedanigheid;
- onderaannemers van verzekerde(n) in die hoedanigheid;
- gastonderzoekers, gastmedewerkers, gastdocenten en andere natuurlijke personen die handelen en/of optreden voor of ten behoeve van verzekerde(n) als bedoeld in art. 1.2.1 en 1.2.2 van de verzekeringsvoorwaarden, in die hoedanigheid;

V 191-003/11 GEBRUIK VAN MOTORRIJTUIGEN IN HET KADER VAN OPLEIDING

1 Gebruik motorrijtuigen

1.1 Het is verzekeraars bekend dat door studenten en docenten in het kader van de opleiding gebruik wordt gemaakt van motorrijtuigen. Hieronder wordt niet verstaan motorrijtuigen die gebruikt worden om zich te verplaatsen naar en vanaf de plaats waar de opleiding plaats vindt. Onder opleiding wordt ook verstaan het deelnemen aan een stage, werkoriëntatieproject, meewerken aan een onderzoek, tijdelijk in dienst treden bij andere partijen e.d. mits dit gebeurt in het kader van hun opleiding.

1.2 Als studenten of docenten tijdens de in lid 1 genoemde activiteiten schade veroorzaken met of door een motorrijtuig, geldt de beperking van dekking als omschreven in art. 10.1.1 van de verzekeringsvoorwaarden niet voor deze schade.

2 Opzichtdekking motorrijtuigen

De uitsluiting van art. 14.1.1 en 24.2.1 van de verzekeringsvoorwaarden geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan de in deze clause bedoelde motorrijtuigen.

V 191-006/14 OPZICHTDEKKING

1 De uitsluiting van art. 14.1.1 en 24.2.1 van de verzekeringsvoorwaarden geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan zaken onder opzicht. Van deze dekking is uitgesloten schade door diefstal, vermissing, zoekraken en verduistering.

2 De dekking van lid 1 geldt niet voor schade aan motorrijtuigen onder opzicht als omschreven in clause V 191-003/11 Gebruik van motorrijtuigen in het kader van opleiding, voor zover die clause van toepassing is..

V 161-018/4 RECHT USA/CANADA

- 1 In afwijking van art. 10.9 van de verzekeringsvoorwaarden zijn gedekt tegen verzekerden ingestelde aanspraken, op basis van het recht van de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada.
- 2 Voor de in lid 1 omschreven aanspraken geldt het volgende:
- 2.1 In afwijking van art. 11.3.2 van de verzekeringsvoorwaarden maken de rente en kosten genoemd in art. 11.3.2.1 t/m 11.3.2.4 van de verzekeringsvoorwaarden deel uit van het verzekerde bedrag. Deze worden niet boven het verzekerde bedrag vergoed.
- 2.2 In afwijking van art. 11.3.3 van de verzekeringsvoorwaarden geldt het eigen risico eveneens voor de rente en kosten genoemd in art. 11.3.2.2 t/m 11.3.2.4 van de verzekeringsvoorwaarden.
- 2.3 Niet gedekt zijn de aansprakelijkheid en kosten als omschreven in art. 23 van de verzekeringsvoorwaarden.
- 2.4 Voor zover nodig geldt dat niet gedekt zijn tegen verzekerden in gestelde aanspraken tot vergoeding van zogenaamde "punitive damage" en/of "exemplary damage".

VX191-020/5 AANSPRAKELIJKHEID PARTICULIEREN

- 1 In aanvulling op art. 13.3 van de verzekeringsvoorwaarden is ook gedekt de particuliere aansprakelijkheid van:
 - verzekerden als zij zich in het kader van de opleiding buiten de onderwijsinstelling ophouden in verband met onder meer stage, studie, reizen, werken, tijdens evenementen e.d.;
 - verzekerde gastdocenten, gastmedewerkers, gaststudenten, promovendi, buitenlandse studenten en buitenlandse wetenschappers;
 - patiënten/proefpersonen van verzekerden;De dekking geldt ook voor meereizende gezinsleden.
- 2 Als men zelf voor verzekering heeft zorggedragen gaat die verzekering voor en dekt deze verzekering, in afwijking van art. 4.1 van de verzekeringsvoorwaarden, het verschil in verzekerde bedragen en het verschil in voorwaarden. Het eigen risico van de andere verzekering wordt niet vergoed.

V 191-159/2 SEKSUELE GEDRAGINGEN

- 1 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit seksuele gedragingen van welke aard dan ook en schade in verband met aantijgingen op dat gebied.
- 2 Wel gedekt is de aansprakelijkheid van de verzekerde onderwijsinstelling voor de in lid 1 genoemde schade als deze is veroorzaakt door en/of voortvloeit uit seksuele gedragingen van een of meer ondergeschikten van verzekerden, mits het bestuur of de bestuurder van de verzekerde onderwijsinstelling geen verwijt treft.
- 3 De betreffende dader wordt in dit geval niet als verzekerde beschouwd. In aanvulling op art. 11.3.5 van de verzekeringsvoorwaarden hebben verzekeraars het recht om de in het kader van deze clausule gedane uitkering te verhalen op de betreffende dader.

V 191-174 ARTIKEL 7:611 BW

De inhoud van art. 16 van de verzekeringsvoorwaarden vervalt; hiervoor komt in de plaats:

16 Artikel 7:611 BW

- 16.1** Onder deze rubriek is in aanvulling op art. 1.6 ook gedekt de door de (voormalige) ondergeschikte of door andere natuurlijke personen die van rechtswege als ondergeschikten worden beschouwd geleden schade in verband met een van buitenkomend, plotseling en rechtstreeks inwerkend geweld, waarvoor een verzekerde als genoemd in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4 of 1.2.5 op grond van artikel 7:611 BW een behoorlijke verzekering (of vergoeding voor een dergelijke verzekering) had moeten verzorgen.
- 16.2** Als tijdens de in art. 16.1 genoemde schade voor de daar genoemde ondergeschikten een SVI, WEGAM, dekking onder Rubriek IIB - Arbeidsgerelateerde schade of een vergelijkbare verzekering (hierna te noemen: andere polis) van kracht is, dekt deze verzekering - in afwijking van het bepaalde in art. 10.1.1 - ook schade die is veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen, met inachtneming van de navolgende aanvullende bepalingen;
- 16.2.1** Niet gedekt blijft:
- 16.2.1.1** schade veroorzaakt tijdens deelname aan wedstrijden, straatraces, snelheidsproeven of ritten;
- 16.2.1.2** schade waarbij de bestuurder van het motorrijtuig onder zodanige invloed van alcoholhoudende dranken en/of enig bedwelmend, opwekkend middel of geneesmiddel verkeerde, dat hij niet in staat kon worden geacht het motorrijtuig naar behoren te besturen, dan wel dat dit door de wet of overheid is of zou zijn verboden;
- 16.2.1.3** schade waarbij de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig voor het motorrijtuig wettelijk voorgeschreven rijbewijs, dan wel de bestuurder de rijbevoegdheid is ontnomen of onvoorwaardelijk is ontzegd.
- 16.2.2** De uitsluitingen als omschreven in art. 16.2.1.2 en 16.2.1.3 gelden niet ten aanzien van voor schade geleden door ondergeschikten die aantonen dat de daarin genoemde omstandigheden zich buiten hun weten en tegen hun wil hebben voorgedaan en dat hen daarvan geen enkel verwijt treft.
- 16.3** Als tijdens de in art. 16.1 genoemde schade voor de daar genoemde ondergeschikten geen andere polis loopt geldt die dekking niet voor schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen.

V 171-193/8 ONBEMANDE LUCHTVAARTUIGEN (DRONES)

- 1** Onder luchtvaartuigen in de zin van art. 10.3 van de verzekeringsvoorwaarden worden niet verstaan onbemande luchtvaartuigen met een totale startmassa van 25 kg en minder.
- 2** In afwijking van art. 10.3 van de verzekeringsvoorwaarden is de aansprakelijkheid voor schade door onbemande luchtvaartuigen met een totale startmassa van meer dan 25 kg gedekt onder Rubriek IIA - Werkgeversaansprakelijkheid.
- 3** Niet gedekt blijft de aansprakelijkheid voor schade door het gebruik van onbemande luchtvaartuigen in gebieden waar dit niet is toegestaan of waar geen vergunning voor is verleend terwijl dit wel is vereist.

- 4 Een voor het onbemande luchtvaartuig gesloten luchtvaartverzekering gaat te allen tijde voor. Art. 4.2 van de verzekeringsvoorwaarden is dan niet van toepassing.

V 191-203 NADERE BEPALINGEN RUBRIEK IV

- 1 **Zuivere vermogensschade studievertraging**
In afwijking van art. 25 van de verzekeringsvoorwaarden wordt onder zuivere vermogensschade alleen verstaan schade anders dan als gevolg van zaak- of personenschade, bestaande uit studievertraging die (voormalige) studenten/promovendi oplopen ten gevolge van administratieve fouten. Onder administratieve fout wordt in elk geval verstaan de door een fout van verzekerde:
- onjuiste, niet tijdige of onvolledige inschrijving voor een studie;
 - gemaakte nakijkfout;
 - onjuiste, niet tijdige of onvolledige inschrijving voor een vereist onderdeel van de studie zoals een vereiste stage of een bepaalde vereiste registratie.
- 2 **Onderlinge aansprakelijkheid**
In afwijking van art. 27.7 van de verzekeringsvoorwaarden is de aansprakelijkheid van de onderwijsinstelling/ (voormalige) docenten ten opzichte van (voormalige) studenten/promovendi en degenen die het ouderlijk gezag hebben over of de voogden van de studenten wel gedekt.
- 3 **Insluitingen**
De uitsluitingen van art. 27.6 en 27.9 van de verzekeringsvoorwaarden zijn niet van toepassing op de dekking van Rubriek IV.

VX161-221 AANVULLENDE UITSLUITING(EN) RUBRIEK IV

In aanvulling op art. 27 van de verzekeringsvoorwaarden is niet gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden voor zuivere vermogensschade:

- als gevolg van studievertraging in gevallen waarin bijzondere aandacht van de verzekerde(n) voor een student aan de orde is, waaronder specifieke begeleiding, monitoring of ondersteuning;
- als gevolg van een cyberincident.

V 191-230/1 STAGES, ONDERZOEK E.D.

- 1 Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van verzekerden in verband met schade veroorzaakt gedurende de periode dat studenten, docenten of promovendi al dan niet als ondergeschikte stage lopen, deelnemen aan een werkoriëntatieproject of in het kader van hun opleiding of onderzoek (tijdelijk) in dienst treden of werkzaamheden verrichten bij andere partijen (hierna te noemen stage);
- 2 In afwijking van art. 10.5 van de verzekeringsvoorwaarden is gedekt de aansprakelijkheid van:
- de verzekerde onderwijsinstelling voor schade veroorzaakt door studenten, docenten of promovendi tijdens een stage aan de "stage"-verlener op grond van bedingen in de "stage"-overeenkomst;
 - de student/promovendus als met hem schriftelijk is overeengekomen dat artikel.7:661 lid 1 BW en artikel 6:170 lid 3 BW niet of niet volledig van toepassing zijn.

V 191-252 AANPASSING VERZEKERINGSVOORWAARDEN VC170-07

- 1 Motorrijtuigen**
In aanvulling op art. 10.1.4 van de verzekeringsvoorwaarden geldt dat verzekeringen gesloten om te voldoen aan de wettelijke verzekeringsplicht in afwijking van art. 4.2 en 4.3 van de verzekeringsvoorwaarden altijd voor gaan.
- 2 Opzet**
In art. 10.2 van de verzekeringsvoorwaarden wordt aan "handelen" toegevoegd "of nalaten".
- 3 Werkgeversaansprakelijkheid**
In art. 15, 16, 14.4 en 24.4 van de verzekeringsvoorwaarden wordt aan "ondergeschikten" toegevoegd "of door andere natuurlijke personen die van rechtswege als ondergeschikten worden beschouwd".
- 4 Rubriek IIB Arbeidsgelateerde schade**
 - 4.1** Art. 18.2.2 (verzekerden) van de verzekeringsvoorwaarden wordt vervangen door het volgende artikel 18.2.2:
18.2.2 de in artikel 6:107 en 108 BW genoemde natuurlijke personen voor de daar omschreven schade.
 - 4.2** Aan art. 19 (dekking) wordt aan de eerste zin toegevoegd "alsof de werkgever hiervoor aansprakelijk is".
 - 4.3** In aanvulling op art 22 (schade) wordt bepaald dat art. 4 van de verzekeringsvoorwaarden ook van toepassing is op de onder deze Rubriek gedekte schade.

V 191-253/1 GEVOLGSCHADE EIGEN ZAAKSCHADE

- 1** In afwijking van art. 1.6.2.1 van de verzekeringsvoorwaarden wordt schade aan eigendommen van de aansprakelijk gestelde verzekerde niet als zaakschade in de zin van deze polis beschouwd.
- 2** De uitsluitingen als omschreven in art. 14.5 en 24.6 van de verzekeringsvoorwaarden voor het niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst zijn niet van toepassing op deze verzekering.

VC201-258 UITSLUITING MEDISCH HANDELEN

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door een medisch handelen of nalaten.

Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade die het gevolg is van medisch handelen of nalaten van ondergeschikten tijdens hun lesgevende en aanverwante activiteiten en/of voor studenten/leerlingen in het kader van hun opleiding voor zover dit niet geschiedt in het kader van een stage bij een zorginstelling/organisatie.

V 201-260 BEGRIPSOMSCHRIJVING CYBERINCIDENT**1 Cyberincident**

Onder cyberincident wordt verstaan:

- 1.1** de onbevoegde openbaarmaking van, verlies of beschadiging van en/of onbevoegde toegang tot niet publiekelijk beschikbare digitale gegevens (waaronder die op informatiedragers) die verwerkt worden door verzekerde en/of waarvoor verzekerde verantwoordelijk is;
- 1.2** het verzamelen, verwerken, gebruiken van fysieke en digitale gegevens door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde dat in strijd is met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of andere van toepassing zijnde binnen- of buitenlandse wettelijke regelingen inzake gegevensbescherming en/of -verwerking;
- 1.3** de onbevoegde toegang tot, de verzending van virussen of schadelijke code op/vanaf/naar, en/of een Denial of Service (DoS) aanval op/vanaf, alsmede andere onbevoegde niet fysieke inbreuken op de IT-infrastructuur van verzekerde.

2 Gegevens

Onder gegevens wordt onder andere verstaan persoonsgegevens, bedrijfsgegevens, documenten en informatie.

3 IT-infrastructuur

Onder IT-infrastructuur van verzekerde wordt verstaan alle hardware, software, netwerkcomponenten, telecommunicatienetwerken, back-up faciliteiten en websites die worden gehuurd door, eigendom zijn van, worden geëxploiteerd door, beschikbaar worden gesteld aan of in beheer zijn bij verzekerde.

VX231-900 STAGESCHADES

In aanvulling op de op het polisblad van toepassing verklaarde verzekeringsvoorwaarden en voor zover nodig in afwijking van art. 14.1.1 alsmede art. 24.2.1 van de op het polisblad van toepassing verklaarde verzekeringsvoorwaarden biedt deze verzekering eveneens dekking voor zaakschade veroorzaakt door een leerling tijdens een stage, zonder dat de aansprakelijkheid van de leerling en/of verzekeringnemer dient te worden aangetoond.

VX231-901 SCHADE TIJDENS LAND- EN TUINBOUWSTAGES

In aanvulling op Clausule V 191-003/11 lid 1 geldt voor schade met motorrijtuigen tijdens land- en tuinbouwstages de bepaling dat de stagiair in het bezit dient te zijn van een geldig rijbewijs of zogenaamd trekkersrijbewijs voor zover hij/zij zich op de openbare weg begeeft.